

Main Title: Wesna
Type of the Document: Volume
ISBN: null
Creator: Page: [a] - XIX

SYSTEM
•KRAMERIUS•

Aritcles of Utilization

The National Library of the Czech Republic offers an access to digitalized documents only for noncommercial, scientific, educational objects, and only for personal needs of users. The part of digital library documents is under the Authors? Act. A user is obliged to abide with the Articles of Utilization by using of the digital library of the NL of the Czech Republic and by copy generating of a section of any digitalized document. The Articles of Utilization have to be a component of every made copy. A next copying of digital library materials by arbitrary way is not possible without a written agreement of the NL of the Czech Republic.

The National Library of the Czech Republic
Klementinum 190
110 00 Praha 1
Czech Republic

kramerius@nkp.cz

F.F. Gauthier Jr.

Rudolf kníže Kinský.

W E S M A.

ALMANACH

PRO KWETAUCJ SWĘT.

1839.

Ročník třetj.

S e d w ě m a r y t i n a m i.

(W.J.P.)

W Praze.

**TISKEM A NÁKLADEM JANA H. POSPJŠILA, ČINNÉHO
AUDA ČESKÉHO NÁRODNJHO MUSEUM.**

NÁRODNÍ KNIHOVNA

1001219757

S4 G 465

R.3.

1839

GEGJ OSWJCENOSTI

Wysoce Urozené Panj, Panj

WILHELMINÉ

KNĚŽNÉ KINSKÉ

ze WCHYNIC a TETOWA,

rozené Hrabince z Kolloredo - Mannsfeldu,

DÁMĚ HWĚZDOKŘJZNJHO ŘÁDU A PALÁCU

GEGL MAJESTATNOSTI CJSAROWNY

RAKAUSKÉ

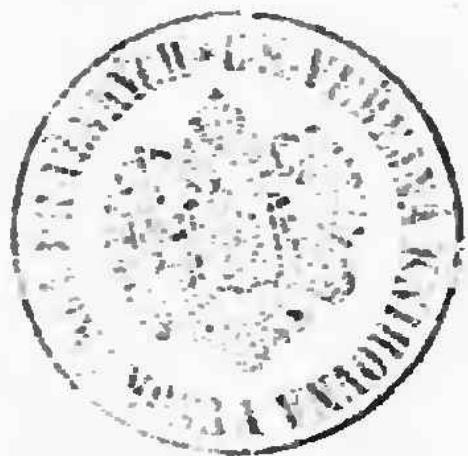
a t. d. a t. d.

ve hluboké uctě

připisuje

WYDAWATEL

WYD

W českém kragi wzešla **Wesna,**
I nowým se kwjtjm šatj:
Probuzené kwjtj ze sna
Krásně zoře rannj zlatj.

Zmladlým garem u Wltawy
W českých kragin slawném lunu,
Tam kde Praha, dcera sláwy,
U králowa stogj trunu:

Tam we mladé ljpy stjnu
Wěnec wigj z českých kwětů;
Giž ho swili, a giž swětu
W twář wycházj z vlasti kljnu.

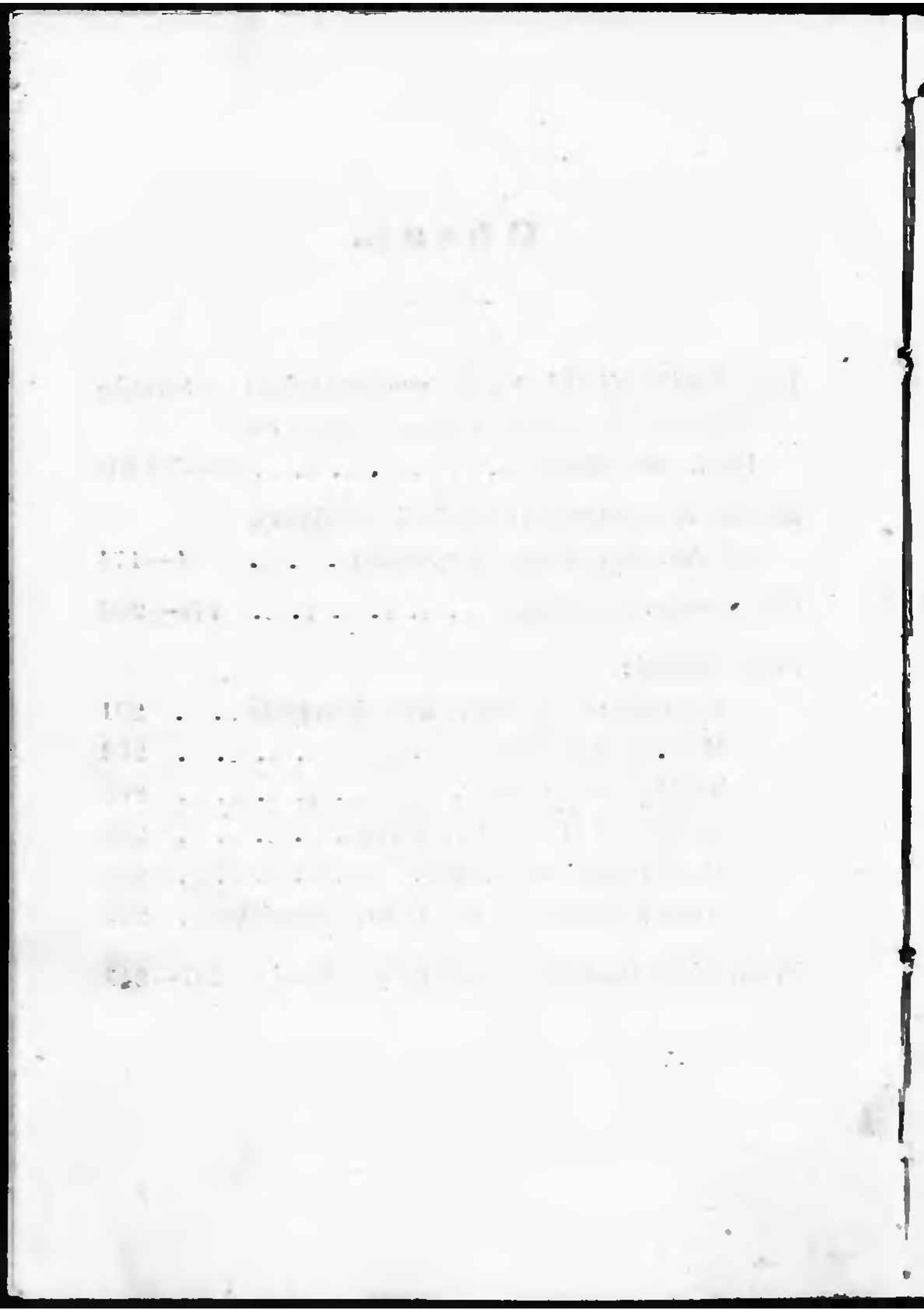
**Než kdo přigme do ochrany
Toto mladé, autlé kwjtj,
Genž se dalo w wjnek swjti,
Proti šjpum zlostné hany? —**

**W stjn milosti *Twé* ge kladem,
Slawná *Knežno!* perlo właści!
Komu milost Twá gest hradem,
Neleká se trudné strasti.**

**Padne-li zrak z oka Twého
Na to kwjtko milostiwý:
Zaplesagj české niwy,
A šjp zlosti netkne se ho.**

O b s a h.

<i>Rudolf knjže Kinský</i> (S geho wyobrazenjn.)	Stránka
Nastjněný šlechetného žiwota geho od <i>Wácl. Sw. Štulce</i>	IX—XXXII
<i>Rozina Ruthardowa</i> (historická powjdka), od <i>Jos. Kaj. Tyla.</i> (S rytinau) . . .	1—174
<i>Olět</i> , romantická báseň	175—200
Básně drobné:	
Kauzelnice, od <i>Wácl. Bol. Nebeského</i> . .	201
Mámenj, od téhož	202
Kolébka, od téhož	203
Láska, od <i>Wěnc. Jar. Picka</i>	203
Dech lásky, od <i>J. S.</i>	205
Mstiwy Milek, od <i>Fr. Wlast. Kregčjho</i> .	206
<i>Druhá láska</i> (powjdka z nowěgých časů)	207—248

RUDOLF KNJŽE KINSKÝ ze Wchynic a Tetowa,

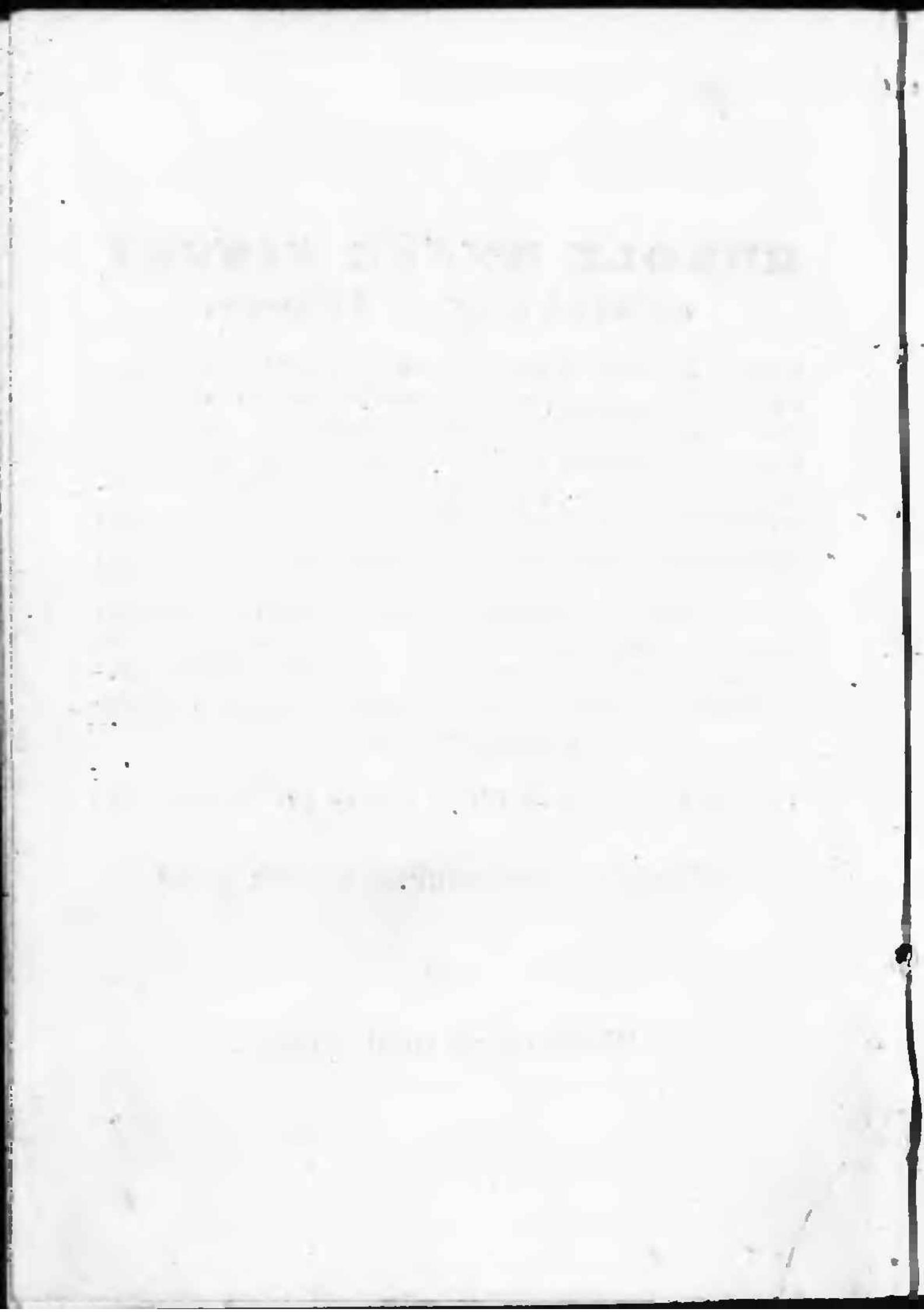
**GEHO C. K. APOŠT. MAJESTÁTU SKUTEČNÝ TAGNÝ RADDA A
KOMORNJK, PRAESIDENT C. K. ZEMSKÉ VLÁDY A WZNEŠ.
PP. STAWŮ W ARCIWÉWODSTWJ RAKAUSKÉM NAD EMŽJ,
RYTJŘ MELITENSKÉHO ŘÁDU, WELKOKRJŽNJK KRÁL. SAR-
DINSKÉHO ŘÁDU SW. MAURICIA A LAZARA, KONSTANTINSKÉ-
HO SW.GIŘSKÉHO ŘÁDU PARMENSKÉHO, GAKOŽ I WELKOWÉ-
WODSKÉHO HESSEN-DARMSTADTSKÉHO ŘÁDU SW. LUDWJKA,
AUD SL. STAWŮ W ČECHÁCH, W RAKAUSJCH NAD I POD
EMŽJ, INDIGENA UHERSKÝ, PÁN NA CHOCNI, ROSICJCH,
ČESKÝCH KAMNICJCH, ZLONICJCH, HEŘMANMĚSTCI A HO-
RAŽDOWICJCH a t. d., SPOLUAUD MNOHÝCH UČENÝCH SPO-
LEČNOSTJ A DOBROČINNÝCH ÚSTAWŮ, PROTEKTOR SPOLE-
ČNOSTI HUDEBNJCH PŘÁTEL W LINCI.**

(Narozen 30. března 1802 ; zemřel 27. ledna 1886.)

Nastjněný šlechetného žiwota geho

od

Wáclawa Swatopl. Štulce.

Smutno býwá na zemi, když na nočnjm
nebi hwězdy hasnau: žalost se rozegde po ná-
rodu, kolikrátekoli ta wšemohaucj ruka kyne,
aby na giný swět se odebrala některá z těch
ušlechtilých dušj, genž co gasné hwězdy we
mrákotě nočnj swjtily zemi, genž co slunce
milostně nowý žiwot wléwaly tam, kde mrtwo
hrobowé panowalo. Ach! a takowých zhau-
bných ran zakusila za poslednjch let nemálo
rozmilá vlast naše česká, plačjc nadé hrobem
giž negednoho z upřjmých synů swých, ho-
řekugjc nadé ztrátau tolikerých statečných ha-
gitelů drahých pokladů domácjch: řeči a ná-
rodnosti, buditelů prawé k národu lásky, a
rozšiřowatelů blahoděgného swětla prawdy a
ctnosti mezi bratry. Nechciť obnowowati zde
nezacelené tyto rány a na mysl uwáděti gména
zpanilomyslných těchto mužů, kterých blahosla-
wenau památku každý wěrný Čech, každý upř-
mný Slowan po wěky u wděčném srdci nosj-
wati nepřestane. K tomu, čeho ctnostnj živo-

tem dokázali, budau wděčně prohlédati ny-něgšj i budaucj pokolenj, wzorem a příkladem ušlechtilých činů gegich sebe sama k účinnému následowaný powzbuzugjce.

A k takowýmto mužům, gichžto naše vlast českoslowanská želj bolestj mateře, patřj přede třemi lety na wěčnost powolaný, wysoce urozený, šlechetný pán, *Rudolf knjže Kinský* ze Wchynic a Tetowa. Byloť to w měsyci lednu r. 1836, když od Dunage přiletěla ku břehům vltawským do staroslawné Prahy žalostná zpráwa, že wáženého uctau neysrdečněgšj, že milowaného knjžete Kinského nenj wjce mezi žiwými! Každé srdce české ohromeno želem zalkalo bolestj: gedna z neyslawněgých rodin českých, proslulá od wěků w radě i w bogi, ztratila neywzácněgšj swau perlu, poddanj želeli nade ztrátou dobratiwého otce, vlast oplakáwala upřjmnného syna, a člowěčenstwo? — ach člowěčenstwo, to oplakáwalo lidumila, křeštana — swau chlaubu, swau okrasu, swau naděgi!

Krátká byla geho paut na zemi: sotva že se byl rozwinul we zpanilý, slibný kwět naděgný život geho, uswadl pogednau byw

uchwácen mraziwým dechem neodwratné smrti; sotwa že počal se skwjti co hwězda na obloze swé wlasti, zahalil geg nenadále neprůhledný mrak časné mohyly. K pokynutj Páně opustil ty, gež miloval na zemi, a na hlawu geho wložen wěnec, gakového swět dátí nemůže. A za tauže přjčinau nemjnjm nikoli šjřiti slow k oslawě wznešeného gména geho: prawdiwá oslawa následuge bezděky život každého, kdož geg blahu člowěčenstwa posvěcuge; genom zřegmý podati chci důkaz neljčené té wděčnosti, gakovau srdečný Slowan hledj zplácati dušjm upřjmným, magjejm zásluhy o milau wlast a drahý swůg národ. Ano, s nesmělym srdcem odwážil sem se zkreslii nástin — giná, obratněgší, mistrowská ruka bohdeyzby nám podala celý půwabný obraz žiwota zwěčněného knjžete, kteréhož Slowan smj směle swým nazýwati. Podáwám genom nástin, dobrě wěda, že wděčné srdce slowanské, chowáwageci w žiwé paměti miláčka swého, sobě samo celek zobrazj.

Narodil se proslaweny knjže náš dne 30. března r. 1802, oblažiw co žadaucj miláček wznešené rodiče swé, *Ferdinanda knjžete*

Kinského a ušlechtilau choti geho **Karoljnu**. Neoplýwal sice za útlého mládj čerstwotau zdrawj tělesného: zato ale ožiwowala hned za dětinstwj newšednjho ušlechtilost i dobrota myсли tu křehkau schránku nesmrtelného ducha, a záhy obgewily se w něm giskry té lásky nebeské, kterauž hořeti nepřestalo nikdy dospělé srdce geho.

Hned za prwnjch let mládenectwj bylo se mu potkati se smutným osudem: nenadálau smrtj otce milowaného osiřel desjtilety mládeneček. Wznešený tento otec geho počtal teprwé 31 let wěku swého, a giž se mu skwěl na udatných prsau křjž wogenského řádu Marie-Teresianského, dobytý na slawném bogišti u Aspernu, kamžto i on podlé giných wěrných Čechů se byl dostavil, hágití vlast a krále, když na ně ljtými útoky zpupný nepřítel dorážel. Wytečný tento pán nastoupil tehdaž dráhu slawnau, kterau se byli mnozj ze slouwutných předkůw ubjrali; ale gemu byl giný osud nebem sauzen: žalostným pádem s koně dokonal před časem život službě vlasti zaswěcený dne 2. listopadu 1812, zůstawiw po sobě nářek hrdinských spolubogownjkůw a

wděčných poddaných, kterj w něm spjše otce než pána swého plakali.

Bolestnau tuto ztrátu hleděla wšemožně nahraditi milowanému synu laskawá máti, pečujc o to, aby se i syn stal dostogným wznesených otců swých. Laskawé této péči a spravedliwým žádostem upřjmнě se snažil wyhowěti naděgný dědic sláwy otcowské, starage se celau dušj o wzdělánj sebe i nabytj toho, což člowěka gediné prawě šlechtj. Umělať we mladau duši swého Rudolfa ušlechtilá máti wštjpiti žiwé přeswědčenj, kterak důležité gesto, na které ho byla prozřetelnost Páně rodem powolala; umělať ho nadchnauti zbožným tušenjm té wěcné prawdy, že komu bylo mnoho dáno, mnoho též od něho bude požádáno. A to wše mage neustále před očima, usiloval mladý knjže celau dušj oswogiti sobě vlastnosti srdce i myсли, bez nichžto člowěku nelze nikterak s prospěchem pracovati o rozšířenj blahočinné prawdy a ctnosti.

Podlé ginyh ctnostj, gimiž hned za útlé mladosti duše geho wyššj původ swůg oswědčowala, rozwjgeti se w něm počala swatá, než bohužel tak zřjdka mezi lidmi w prawé swé

čistotě nalezagjcj-se láska k vlasti, tento gasný, zúrodňugjcj pablesk obecné lásky k člowěčenstwu. Rozněcowal se w čistém srdci geho zpanilý tento cit djlem přjkladem djlem náklonostj, gakowáž byla duši geho se wznešenými kněžici *Augustom, Josefem a Františkem* ze staročeského rodu pánů z *Lobkowic* pogila; rozněcowal se w něm swatý tento cit patřenjm na ten ušlechtilý přjklad, kterýmž nesmrtelné památky pan *hrabě František ze Šternberka* šlechtu českau k následowanj budil. Přirozeným tahem welelo mu zbožné srdce „milowati bližnjho“, milowati člowěčenstwo; a rozum prostý předsudků snadně poznal, že toliko upřimnau k přirozenému národu swému láskau lze neypředněgi na gewo dátí obecné milowanj člowěčenstwa. Vlasti blaho na zřeteli mage, hleděl poznati i minulé osudy gegj i staw nyněgſj, přičemž mu slawný náš Nestor Josef Dobrowský radau nápomocen býval.

Tak sobě zamiloval děginy vlasti a uctau i láskau zahořel k národu českému. — A komu by newynutil uctu a wážnost žiwobyt národu našeho, který w nesnadných, těžkých okolnostech takowau podiwnau sjlu dušewnj wywinul,

uprostřed tolikerých nesnázj po mnohá stoletj až posud se zachowal — awšak netoliko zachowal, nýbrž w mnohém ohledu čestného mjsta w děgjch národů a člowěčenstwa sobě dobyl? A který syn země české, chowage we prsau swých gasnau wjru, že wše což se koli děge, neděge se bez wůle wšemaudrého Hospodina, smělby pochybowati, že podiwně až posud zachowáwaný národ nás český swatá prozřetedlnost ne nadarmo chránila, nýbrž k welikým účelům zachowáwala? A které srdce ušlechtilé nezhroziloby se té myšlénky, s njžto ginak ovšem negednau a negeden nepřítel národnosti české se byl wytasil, dokládage, žeby neyradněgi bylo ukliditi do hrobu národ ten, který po dlauhém snu přestáv očistec swůg, opět o život swůg powinně domáhati se počal? Gasného rozumu oko proniklo mraky takowých předsudků, a srdce šlechetné odvrátilo se od mudráctwj, které tupjc swatau maudrost wsemohaucjho vládce světů, železným prutem sprawowati braty a nic nedbati o tauhu gegich duše, o gich prawau blahost, učjwá. —

Prostředků k rozeznání prawdy a bludu poskytowało mladému knjžeti starostliwé wy-

chowánj, které wznešená máti wýbornému pěstaunu welectih. panu Pfeiffrowi (pozděgi gendnjm hlasem wywolenému praelatu strahowskemu) djlem swěřila. Tak se w něm probuzovalo čjm dál žiwègi to, co Stwořitel člowěku wložil do srdce božského; denně prospjwal w prawé maudrosti: w lásce synowské k Bohu, w lásce bratrské k lidem. Swědomitost u všech powinnostech stala se mu potřebau; láska k práci nedala mu takořka náležitě pečowati o útlé, slabé zdrawj nedužiwého poněkud těla swého; důwěra w dobrotu nebeského otce ožiwowała w něm naděgi, že táž ruka, co pečuge laskawě o wšecky twory swé, zachowá i geho schránu tělesnau ku prospěchu vlasti a lidstwa. I nastaltě skutečně čas, w němž geho zdrawj a sjla zmáhati se počala, a tudjž i w něm naděge, že časem swým netoliko co otcowský pán swým poddaným, a co Maecen wědám i literature národnj, nýbrž i úřadowánjm weřegným králi a vlasti platně slaužiti bude moci. Za tautéž přjčinou hleděl seznámiti se s prawy a zákony zemskými, poswětiw se studijm práwnjm, gež také na wysokých školách pražských dokonal. Přitom wšak mu nedala upřijná k národu a

wlasti láska zapomenuti na to, což bohužel neyčastěgi k nenabytné dobré wěci škodě bý-wá zanedbáwáno: nedala mu zapomenuti na řeč a literaturu národnj. Byloť mu wše, což gen koli wlasti se týkalo, drahé, wzácné a wážené: diw-li tedy, že gazyk wlastenský, toto wzácné nad giné dědictwj, w němž, gak náš newyrownaný Kollár prawj, gsau duše otců schowány — že gazyk český gemu drahým a wzácným býti musel? Znal i giné gazyky ewropské; ale poznaw důkladně gazyk český, uměl si nad giné wážiti otcowské té řeči, plné sjly, krás a libozwuků. A právě té doby, když naděgný knjže dorůstal, obgewil se pogednau, gako na důkaz toho, co Kollár o řeči české powěděl, neocenitelný poklad: Rukopis Královský. Ku potěšitelnému nálezu tomuto obrátil ctihodný patriarcha učenců slowanských pozornost mladého knjžete. Roztaužilo se srdce geho widěti důstogné tyto zlomky, w nichžto hlasowé dáwných wěků zněli, z nichž se ohlasy starého, čistěslowanského básnictwj ozýwaly, zřegmý dáwagjce důkaz, gaké to překrásné kwjtj na bugné půdě wlastenské před mnohými wěky kwetlo.... Při této přježi-